Yeğen Yaralanınca Dayıya Tazminat

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 4. Hukuk Dairesi	13.04.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/6652	2026/4076	TBK 56/2, KTK 98, Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği

ÖZET

Ehliyetsiz sürücünün yaya çocuğa çarptığı kazada dayılara verilen tedavi gideri ve manevi tazminat bozuldu; masraflar ahlaki yükümlülük sayıldı. Maluliyetin kaza tarihindeki yönetmeliğe göre ATK raporuyla belirlenmesi, tedavi giderinde KTK 98 SGK sorumluluğunun araştırılması istendi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yegeni-yaralanan-dayiya-tazminat-tbk-56-2026-4076/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2023/6652 E. , 2026/4076 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ:Ticaret Mahkemesi

SAYISI: 2018/467 E., 2021/1020 K.

Taraflar arasındaki tazminat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda mahkemece davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Mahkeme kararı davalı gerçek kişiler ve davalı ...Ş. vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde; olay tarihinde 17 yaşında olan ehliyetsiz davalı ...'nın sevk ve idaresindeki aracın aşırı hızla kırmızıda geçerek davacı ... ile...'na çarpması nedeniyle çocuğun yaralanması sonucunda davalı ...'nın olay tarihinde 8 yaşından küçük olması sebebiyle aile hukukundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmeyen baba ... ve anne ... ile aracın maliki ...'dan ve sürücüsü ...'dan davacı ... ... için 200.000,00-TL, annesi davacı müvekkili ... için 50.000,00 TL,

kaza anında yanında bulunan dayısı ... için 13.000,00 TL, kırk günlükten itibaren mağdure davacı müvekkili...'nun yanında olan, onun eğitim hayatı dahil her şeyi ile kazadan sonraki bütün tedavi süreciyle yakından ilgilenen, bir an bile yalnız bırakmayan dayısı ... için 9.000,00 TL, davacı mağdure...'nun dedesi ... için 9.000,00 TL, aynı şekilde davacı mağdure...'nun anneannesi ... için 9.000,00 TL olmak üzere toplamda 290.000,00 TL manevi tazminatın müştereken ve müteselsilen davalılar ..., ..., ... ile ...'danı tazmini ile, müvekkili küçükte oluşan bedensel zarar nedeniyle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 5.000,00 TL maddi tazminat, davacı çocuğun annesi ...'nun maddi zararlarının tazmini amacıyla fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 4.000,00-TL maddi tazminatın, davacı ... ...'nun uzun süren tedavi sürecinde tedavisi ile ilgilenen, tedavi giderlerini karşılayan, dayıları davacılar ... ve ... için fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik ayrı ayrı 500,00'er TL maddi tazminatın, davalılardan müşterek ve müteselsilen tahsilini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar vekilleri cevap dilekçesinde davanın reddini savunmuştur.

III. MAHKEME KARARI

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacı ... ... için 252,721,48 TL maddi tazminatın (davalı ...Ş. nin sorumluluğu 225.000,00 TL ile sınırlı olmak üzere) tüm davalılardan, davalı ...Ş. yönünden dava tarihi olan 30.12.2014 tarihinden, diğer davalılar yönünden kaza tarihi olan 05.06.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara verilmesine, davacı ... için 56.273,80 TL tedavi giderine ilişkin tazminatın, davacı ... için 7.284,22 TL tedavi giderine ilişkin tazminatın, davacı ... için 7.284,22 TL tedavi giderine ilişkin tazminatın davalılar ..., ..., ... ve ...'dan kaza tarihi olan 05.06.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara verilmesine, manevi tazminat davasının kısmen kabulü ile davacı ... ... için 40.000,00 TL, davacı ... için 20.000,00 TL, davacı ... için 8.000,00 TL, davacı ... için. 4.000,00 TL, davacı ... için 4.000,00 TL, davacı ...'nun mirasçıları ..., ..., ... ve ... için toplam 4.000,00 TL manevi tazminatın davalılar ..., ..., ... ve ...'dan kaza tarihi olan 05.06.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte müştereken ve müteselsilen alınarak davacılara verilmesine karar verilmiştir.

IV. TEMYİZ

A.Temyiz Sebepleri

Davalılar ..., ..., ..., ... vekili temyiz dilekçesinde; kusuru kabul etmediklerini, hesap raporunun hatalı olduğunu, davacı ...'in maluliyet raporunun usulüne uygun olmadığını, manevi tazminatların yüksek takdir edildiğini bu sebeple kararın bozulması gerektiğini belirtmiştir.

Davalı ...Ş. vekili temyiz dilekçesinde; maluliyet raporunun usulüne uygun olmadığını, davacının sunduğu rapor ile karar verilemeyeceğini, hesaplamayı ve kusuru kabul etmediklerini, zamanaşımı itirazlarının bulunduğunu belirterek kararın bozulmasını istemiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık trafik kazasında yayanın yaralanması nedeniyle maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

1-Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre karar usul ve kanuna uygun olup davalı ... AŞ vekilinin aşağıdaki 2 numaralı bent ve davalı gerçek kişiler vekilinin aşağıdaki 2, 3, 4 numaralı bentlerin kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2- Haksız fiil sonucu çalışma gücü kaybının olduğu iddiası ve buna yönelik bir talebin bulunması halinde, zararın kapsamının belirlenmesi açısından maluliyetin varlığı ve oranının doğru biçimde belirlenmesi gereklidir. Söz konusu belirlemenin ise haksız fiilin gerçekleştiği tarihte yürürlükte olan yönetmelik hükümleri dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.

Somut olayda; kaza neticesinde davacı çocuk ...'in maruz kaldığı yaralanmaya ilişkin olarak dava dilekçesi ekinde ... Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı Başkanlığınca oluşturulan 3 kişilik Adli Tıp Uzmanı tarafından tanzim edilen 19.08.2014 tarihli Bilimsel Mütalaa başlıklı rapor sunulmuş, incelenmesinde kazadan kaynaklı olarak (sağlık bilgisi) nedeniyle davacının %20,7 oranında sürekli iş göremez olduğu belirtlmiştir.

Olaya ilişkin olarak ... 3. Çocuk Mahkemesinde (12.11.2014 tarih ve 2012/5 20... /1039 Karar sayılı) görülen ceza davasında suça sürüklenen çocuk ... (araç sürücüsü) hakkında mahkumiyet hükmü kurulmuş, kararın temyizi üzerine Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 26.12.2016 tarih ve 2016/2211 Esas ve 2016/21257 karar sayılı kararı ile yaşı küçük mağdur hakkında düzenlenen, Adli Tıp Kurumu 2. İhtisas Kurulunun 02.05.2014 gün ve 1951 sayılı raporunda “dava konusu olaya bağlı organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflaması ya da yitirilmesi niteliğinde anatomik eksiklik, fonksiyonel bozukluk tespit edilmediği” mütalaa olunmasına karşın aynı raporda mağdurun 01.02.2013 tarihinde yapılan muayenesinde “(sağlık bilgisi)” ve ... Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin 31.01.2014 tarihli Radyoloji Raporunda “(sağlık bilgisi)” hususlarının belirtildiği ve ... Üniversitesi ... Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı tarafından düzenlenen 19.08.2014 tarihli bilimsel mütalaada da kalıcı iş göremezlik (maluliyet) durumunun rapor edildiği, mağdur hakkındaki tüm tedavi evrakları ve grafilerin gönderilmesi suretiyle Adli Tıp Kurumu Genel Kurulundan görüş sorulup raporlar arasındaki çelişki giderildikten sonra suça sürüklenen çocuğun hukuki durumunun tayin ve takdiri gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm kurulmasının hatalı olduğu gerekçesiyle Mahkeme kararı bozulmuştur. Bozma kararı sonra ... 3. Çocuk Mahkemesinin 18.04.2017 tarih ve 2017/21 Esas ve 2017/142 Karar sayılı kararı ile bozma ilamının 1 ve 2 numaralı bentlerine direnilmesine, 3 numaralı bendine uyulmasına karar verilerek sürücü ... yönünden mahkumiyet hükmü kurulmuş ancak bu aşamadan sonra ceza dosyasının akıbeti konusunda UYAP ortamında bilgiye ulaşılamamıştır.

Eldeki davada Mahkemece davacının maluliyetine ilişkin doğrudan maluliyet raporu alınmamış, Ceza dava dosyasındaki bozma ilamı ve bozmadan sonraki süreç araştırılıp incelenmemiş, davacı tarafın dava açmadan önce kendi aldığı bilimsel mütalaa raporu hükme esas alınarak davanın kabulüne karar verilmiştir. Ancak Ceza dosyasında alınan maluliyet raporu ve bozma ilamı

gözetildiğinde davacının kazadan kaynaklı yaralanmasının sonuçları hususunda tereddüt hasıl olmuştur. Mahkemece eksik inceleme ile hüküm tesisi hatalıdır.

Açıklanan durum karşısında davacı ... ...'nun kazadan kaynaklı yaralanmasına ilişkin tüm tedavi evrakının dosyaya temininin sağlanması, Ceza dava dosyası fiziken dosya içinde olmakla birlikte, bozma kararından sonra mahkemece verilen direnme kararından sonraki aşamalara ilişkin evrakın (bilirkişi raporları, karar vs.) celp edilmesi, akabinde, davacının güncel film ve grafileri de çekilmek suretiyle muayenesi yapılarak kaza nedeniyle sürekli iş göremezlik oranının belirlenmesi amacıyla kaza tarihinde yürürlükte olan Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği hükümlerine göre Adli Tıp ilgili İhtisas Kurulundan rapor alınıp (davalıları usuli kazanılmış hakları gözetilmek suretiyle) sonucuna göre karar verilmesi gerekirken yazılı olduğu şekilde eksik inceleme ile hüküm tesisi bozmayı gerektirmiştir.

3-Trafik kazası sebebiyle yaralanma halinde, yaralananın yakınlarının olağan şartlarda maddi tazminat isteme hakları yoktur. Ancak, yaralanma ağır bedensel zarar meydana getirmişse yaralananın yakınları da manevi tazminat talep edebilir (BK md. 56/2). Bu kapsamda ana, baba, karı, koca, çocuk gibi çok yakınlarından birinin de aynı eylem nedeniyle ruhsal ve sinirsel sağlık bütünlüğü ağır şekilde bozulmuşsa onların da manevi tazminat isteyebilecekleri kabul edilmelidir.

Eldeki davada, davacı ... ...'nun dayıları ... ve ... davacı ... yönünden hastanede yattığı süreçte kendilerinin de tedavi ve ulaşım masrafı yaptıklarını belirterek her biri yönünden dava dilekçesinde maddi tazminat talebinde bulunmuşlardır, 17.02.2020 tarihli ıslah dilekçesi ile taleplerini ayrı ayrı olmak üzere 7.284,22 TL olarak yükseltmişlerdir. Mahkemece davacı ... için 7.284,22 TL tedavi giderine ilişkin tazminatın, davacı ... için 7.284,22 TL tedavi giderine ilişkin tazminatın ve yine ... ve ... için ayrı ayrı 8.000,00'er TL manevi tazminatın davalılar ..., ..., ... ve ...'dan alınmasına karar verilmiştir.

Ancak bedensel zarara uğrayan ... için hastanedeki tedavisi sürecinde dayıları tarafından yapılan tedavi, ulaşım giderleri ahlaki bir yükümlülük olup onlara maddi hak kazandırmayacaktır. Yine mahkemece bedensel zarara uğrayan yeğenleri yönünden dayıları ... ve ... yararına manevi tazminata hükmedilmesi doğru olmamıştır.

Bu halde davacılar ... ve ...'nun maddi ve manevi tazminat istemlerinin reddi gerekirken yazılı olduğu şekilde hüküm tesisi bozmayı gerektirmiştir.

4- Davacının kazadan kaynaklı tedavi masraflarına ilişkin olarak davacı anne talepte bulunmuş, Mahkemece Hukukçu Bilirkişi Av. ...'dan bu yöne ilişkin rapor alınmış, rapora itibar edilerek ve taleple bağlı kalınarak davacı ... ... için 56.273,80 TL tedavi giderine ilişkin tazminatın kabulü ile davalılar ..., ..., ... ve ...'dan alınmasına karar verilmiştir. Ancak varılan sonuç eksik incelemeye dayalıdır.
25.02.2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 13.02.2011 tarihli 6111 Sayılı Yasa'yla değişik 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 98. maddesine göre; "Trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmî ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır

Yukarıda izah edilen hukuki olgular karşısında, Kanun gereği kazazede için özel ve resmi sağlık kurumunda yapılan her türlü tedavinin, gerçek zarara işaret etmesi ve yaralanma ile uygunluk göstermesi şartı ile davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın sorumluluğunda olduğu gözetilerek, uygulanan tedavilerin sigortalının yaralanmasının mahiyeti ile uyumlu olup olmadığı irdelenmek suretiyle uzman doktor bilirkişiden ayrıntılı, gerekçeli ve denetime açık rapor alınması, davacı tarafından talep edilen tedavi giderlerinden 2918 sayılı yasanın 98. maddesi kapsamında kalanların ve Sosyal Güvenlik Kurumunun sorumluluğuna esas olanların belirlenmesi, bunun dışında kalanlar yönünden (belgesiz tedavi gideri) temyiz eden davalı gerçek kişilerin sorumluluğunun irdelenerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, hatalı hukuki değerlendirme ve eksik inceleme sonucu hüküm kurulmuş olması doğru görülmemiş, kararın bu yönden de bozulması gerekmiştir.

V. KARAR

1-Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı ... AŞ vekilinin ve davalılar ..., ..., ..., ... vekilinin diğer temyiz itirazlarının REDDİNE,

2- Yukarıda (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalı ...Ş. vekilinin ve davalılar ..., ..., ..., ... vekilinin ve yukarıda (3 ve 4) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davalılar ..., ..., ..., ... vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile Mahkeme kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan harcın istek halinde davalılara iadesine,

Dosyanın mahkemeye gönderilmesine,

13.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.